

Folketingets Socialudvalg

Departementet

Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail vfm@vfm.dk

TRA/ J.nr. 2008-6227

Dato: 26. maj 2009.

Under henvisning til Folketingets Socialudvalgs brev af 30. april 2009 følger hermed indenrigs- og socialministerens endelige svar på spørgsmål nr. 332 (SOU Alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Pernille Vigsø Bagge (SF).

Spørgsmål nr. 332:

”Ministeren bedes redegøre for kommunernes praksis for udregning af fripladser afhængig af, om forældre benytter private eller kommunale daginstitutioner.”

Svar:

Spørgsmålet opfattes således, at der ønskes en gennemgang af reglerne for de forskellige fripladstilskud, dvs. økonomisk friplads, behandlingsmæssig friplads og socialpædagogisk friplads, i kommunale og private dagtilbud.

Dertil kommer reglerne om tildeling af fripladstilskud til dagtilbud i anden kommune. Dette regelsæt formodes at ligge uden for rammerne af det stillede spørgsmål og indgår derfor ikke i besvarelsen.

Fripladstilskud tildeles på baggrund af de regler, der fastsættes gennem dagtilbudsloven og dagtilbudsbekendtgørelsen.

Forældre har ret til at få et *økonomisk fripladstilskud*, når deres indtægter, opgjort efter dagtilbudsbekendtgørelsens §§ 25, 26 og 27, ligger inden for de indtægtsgrenser, der er fastsat i dagtilbudsbekendtgørelsens § 24. Dette gælder alle dagtilbud, uanset om der er tale om private eller kommunale tilbud.

Dagtilbud under bopælskommunens forsyning omfatter både de kommunale dagtilbud (kommunal dagpleje og kommunale daginstitutioner, dvs. dagtil-

budslovens § 21, stk. 2 og § 19, stk. 2) samt visse private dagtilbud (privat dagpleje, selvejende daginstitutioner og puljeordninger, dvs. dagtilbudslovens § 21, stk. 3, § 19, stk. 3 og §§ 101 og 102). I disse tilbud svarer en fuld friplads i 2009, i kommuner der ikke har indført frokost efter dagtilbudslovens § 16a, til et økonomisk fripladstilskud på 25 procent af de budgetterede bruttodriftsudgifter pr. barn. Sammenlagt med det kommunale grundtilskud på mindst 75 procent giver det et samlet tilskud fra kommunen, der dækker de samlede budgetterede bruttodriftsudgifter. Der er derfor ingen egenbetaling for forældre med fuld friplads, der har valgt en dagtilbudsplads i et dagtilbud under opholdskommunens forsyning. Dagtilbud under kommunens forsyning er bl.a. kendetegnet ved, at kommunen, f.eks. via aftaler, har fastsat de samlede bruttodriftsudgifter og dermed såvel offentlige udgifter som forældrebetalingen til de enkelte tilbud. Det gælder både tilbud i kommunalt regi og tilbud i privat regi.

Børn i privatinstitutioner, efter dagtilbudslovens § 19, stk. 4, er, ligesom børn i kommunale dagtilbud, berettigede til at modtage økonomisk fripladstilskud, hvis forældrenes samlede aktuelle indtægter ligger inden for grænserne i fripladsskalaen. I kommuner, der ikke har indført frokost efter dagtilbudslovens § 16a, skal børn i privatinstitutioner, hvor forældrene er berettiget til fuld økonomisk fripladstilskud, tildeles 25 procent af de budgetterede gennemsnitlige bruttodriftsudgifter i et alderssvarende dagtilbud i kommunen, dvs. de gennemsnitlige bruttodriftsudgifter i et alderssvarende dagtilbud under kommunens forsyning. Fripladstilskuddet udbetales sammen med grundtilskuddet direkte til privatinstitutionen med det formål at reducere forældrenes egenbetaling. Privatinstitutioner er kendetegnet ved, at kommunen ikke har indflydelse på de enkelte institutioners samlede bruttodriftsudgifter og heller ikke har indflydelse på taksterne for forældrebetalingen, idet disse fastsættes af den enkelte institution. Privatinstitutioner indgår ikke i kommunens forsyning, og kommunen kan ikke anvise plads i privatinstitutioner. Børn kan således alene optages i privatinstitutioner efter forældrenes eget aktive valg.

Behandlingsmæssigt fripladstilskud tildeles efter dagtilbudslovens § 43, nr. 3, når et barn med betydelig eller varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne af behandlingsmæssige årsager er optaget i dagtilbud efter dagtilbudslovens § 19, stk. 2 og 3, § 21, stk. 2 og 3 og §§ 101 og 102. Tilskuddet betyder, at den forældrebetaling, der resterer, når forældrebetalingen er nedbragt med eventuelle søskendetilskud og økonomisk fripladstilskud, reduceres med 50 procent.

Behandlingsmæssigt fripladstilskud gives ligeledes til børn med varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der af behandlingsmæssige grunde har ophold i en privatinstitution efter dagtilbudslovens § 19, stk. 4. I sådanne tilfælde forhøjes driftstilskuddet med et behandlingsmæssigt fripladstilskud, der svarer til 50 procent af differencen mellem:

- Summen af driftstilskuddet, et eventuelt økonomisk fripladstilskud samt et eventuelt søskendetilskud, og
- De gennemsnitlig budgetterede bruttodriftsudgifter, eksklusiv støttepædagogudgifter, pr. barn i et alderssvarende dagtilbud i opholdskommunen.

Socialpædagogisk fripladstilskud skal gives efter dagtilbudslovens § 43, nr. 4, når kommunalbestyrelsen vurderer, at:

- Barnets ophold i dagtilbud er særligt påkrævet af sociale eller pædagogiske grunde, og
- Betalingsspørgsmålet vanskeliggør barnets ophold eller forbliven i dagtilbuddet.

Begge kriterier skal være opfyldt, og der skal ved tildelingen af socialpædagogisk fripladstilskud altid ske en konkret og individuel vurdering af familiens og barnets situation.

Socialpædagogisk fripladstilskud kan benyttes som supplement til søskendetilskud og de ovennævnte fripladstilskud for at fjerne forældrebetalingen helt eller delvist. Reglerne om socialpædagogisk fripladstilskud gælder, uanset om der er tale om private eller kommunale tilbud.

Karen Ellemann

/ Nina Eg Hansen